

Datum

2009-08-24

Vår referens

Gethel Jadbäck

Direkttelefon

040-34 63 40

Dnr 532-09/433

Yttrande

Ärende:

KS-IOF-2009-00315

Vägledande rekommendationer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd

Initierare:

Kommunstyrelsen

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat för yttrande det förslag på **Vägledande rekommendationer för arbetet med barn och ungdomar i behov av särskilt stöd**, som tagits fram gemensamt av Region Skåne och Kommunförbundet Skåne tillsammans med några kommuner.

Målgruppen är barn och ungdomar upp till 18 år som behöver tvärprofessionell kompetens från olika verksamheter. Rekommendationerna klargör ansvarsfördelningen på bas- och specialistnivå och understryker vikten av styrning, struktur, samsyn samt samverkan och att denna utvärderas och följs upp.

Flera av de verksamheter som berörs av rekommendationerna ligger inom stadsdelsfullmäktiges ansvarsområde.

Dessa Vägledande rekommendationer har sin utgångspunkt i FN:s barnkonvention.

Yttrande

I rekommendationerna betonas vikten av tidiga insatser av sådan omfattning och kvalitet att senare insatser förebyggs. Eftersom stödet kan samtidigt behövas från flera olika verksamheter är samordning av största vikt. Stadsdelsfullmäktige i Limhamn-Bunkeflo vill därför framhålla det som sägs i förslaget att stöd för samverkan och gränsöverskridande arbete måste ges på ledningsnivå. För att samverkan ska fungera måste hinder som skilda regelsystem, kulturella hinder, skilda ideologier och kunskaper överbryggas samt att gemensamma mål definieras för samverkan kring den gemensamma målgruppen.

Gränssnittet mellan de båda nivåerna, bas- och specialistnivån, utgör särskild svårighet att hantera och där kommer strukturen för samverkan att vara extra viktig. Stadsdelsfullmäktige menar att det i rekommendationerna ytterligare måste ses över skolhälsovårdens, primärvårdens och barn- och ungdomspsykiatriens uppdrag och skyldigheter enligt lag för att avgränsa respektive verksamhets arbetsuppgifter och ansvar.

Särskilt kan framhållas att det från stadsdelens sida uppfattas som att primärvården idag inte har tillräckliga resurser att möta denna problematik på basnivån. Därför har hittills stadsdelens socialtjänst och skola fått hantera dessa barn som egentligen borde mötas med insatser från primärvård och/eller i samverkan med stadsdelen. Så länge denna brist kvarstår kommer inte basnivån att fungera i alla sina delar enligt de Vägledande rekommendationerna.

I rekommendationerna står att skolhälsovård och elevvård ”bör vara väl utbyggd och omfatta såväl specialpedagogisk som psykologisk, social och medicinsk kompetens, för att vid behov kunna göra allsidiga elevutredningar.” Enligt skollagen 14 kap 2§ ska skolhälsovården främst vara förebyggande. Den ska omfatta hälsokontroller och enkla sjukvårdsinsatser. Skolhälsovården ska inte arbeta med behandling och utredning. Elevhälsan har inte heller idag resurser att genomföra allsidiga elevutredningar, som förelås i rekommendationerna.

Stadsdelsfullmäktige menar att krav på att skolan ska tillhandahålla en allsidig elevutredning inte bör gälla då barn genom föräldrarnas initiativ vänt sig direkt till specialistnivån. Idag förekommer det att föräldrarna blir bärare av uppdrag från specialistnivån till skolan att genomföra en psykologisk basutredning. I sådana fall bör denna utredning genomföras av aktuell vårdgivare. I de fall basutredning genomförts utifrån behoven i skolan, tillförs denna vid remiss till specialistnivån.

Det bör förtydligas i rekommendationerna att för elever med behov av särskilt stöd, ska finnas både åtgärdsprogram och en samordnad individuell handlingsplan. Om flera verksamheter samverkar kring barnet ska dessutom finnas samordnande individuell handlingsplan samt en kontaktperson.

Samtidigt som samverkan mellan verksamheter är väsentlig för såväl det enskilda barnet och ungdomen som för vårdnadshavarna, är målsättningen också att det ska leda till bättre utnyttjade resurser och mindre ingripande insatser. Samverkan tar dock tid framförallt i ett skede av att bygga upp strukturen och styrningen av samverkan. Mycket samverkan sker redan idag men behöver utvecklas och på ett bättre sätt vara inbyggt i de verksamheter som berörs.

I de Vägledande rekommendationerna föreslås en gemensam kompetensutveckling vilket stadsdelsfullmäktige vill instämma i. Genom att bättre lära känna varandras uppdrag och vilka förutsättningar de olika verksamheterna har, kan missförstånd undvikas och kommunikationen förbättras.

Det är bra att kostnadsfördelningen vid vård och behandling för barn som placeras utanför det egna hemmet, klargörs i rekommendationerna. Här måste så långt möjligt skapas rutiner för att handläggningen ska kunna ske på ett smidigt sätt. Verksamhetsansvariga chefer har en särskild roll i detta arbete liksom hur man ska hantera eventuella tvister.

Jamal El-Haj
ordförande

Inger Björkqvist
stadsdelschef